

Teknik og Miljøafdelingen
Klima, Plan og Natur

Nørrevoldgade 9
5800 Nyborg

Betjen dig selv på
www.nyborg.dk

4. december 2024

Sagsnr.:
S2018-13807

Sagsbehandler:
Adam Fleckner Habary
Biolog

Telefon: 6333 7958

E-mail:
adah@nyborg.dk
Send altid personfølsomme
oplysninger via din digitale postkasse
på borger.dk

Afgørelse om nedklassificering af Lysemoserenden

Afgørelse efter vandløbsloven til nedklassificering af Lysemoserenden

Nyborg kommune har udarbejdet en plan for nedklassificering af vandløb i kommunen.

Af planen fremgår det, at Lysemoserenden fra st. 0 til st. 601 m opfylder kriterier for, at det i fremtiden skal være et privat vandløb, hvor vedligeholdelsespligten samt den økonomiske byrde heraf overgår fra det offentlige til private bredejere.

I august 2023 har kommunen udsendt partshøringsbrev til alle bredejere langs vandløbet, hvor vi præsenterede forslaget om at ændre vandløbets status fra offentligt til privat. I januar 2024 udsendte kommunen desuden et tillæg til partshøringen.

Kommunen modtog et spørgsmål til nedklassificeringen, men ingen egentlige høringssvar. Spørgsmålet er gengivet og besvaret neden for.

Høringen har således ikke givet anledning til at ændre på indstillingen om at nedklassificere vandløbet.

Afgørelse efter vandløbsloven

Efter vandløbslovens § 10 (lbk. nr. 1217 af 25/11/2019) samt § 3 i bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb nedklassificerer Nyborg Kommune som vandløbsmyndighed hermed den offentlige strækning af Lysemoserenden fra st. 0 til st. 601 m fra offentligt til privat vandløb.

Vandløbet er nedklassificeret med virkning fra **den 4. marts 2025**, jf. § 3, stk. 4 i ovennævnte bekendtgørelse, hvor vedligeholdelsesbyrden overgår til private bredejere, jf. lovens § 35.

Ved datoen for denne afgørelse er vandløbet vedligeholdt i overensstemmelse med regulativet for vandløbet, jf. § 3, stk. 5, og lever således op til den i regulativet beskrevne stand.

I øvrigt gælder det, at:

- Kommunen vedligeholder vandløbsstrækningen frem til overdragelsestidspunktet.

- Efter overdragelsestidspunktet overgår den fremtidige vedligeholdelse af den nedklassificerede strækning fra kommunen til de pågældende bredejere.
- Vandløbstrækningens regulativ ophæves.
- Vandløbsstrækningen er fortsat omfattet af vandløbslovens bestemmelser og fremtidig vedligeholdelse skal ske i overensstemmelse hermed.

Baggrund

Nyborg Kommune har som en konsekvens af kommunalreformen i dag administrationen herunder vedligeholdelsespligten af offentlige vandløb fra flere tidligere kommuner og fra Fyns Amt.

En gennemgang af regulativerne for disse vandløb har vist, at der i de tidligere kommuner og i amtet lå forskellige kriterier til grund for, hvorvidt et vandløb har været offentligt eller privat.

Udgangspunktet bør være, at bredejerne langs vandløbene behandles efter et ensartet sæt regler i kommunen. Desuden bør kommunen kun afholde udgifter til vandløbsvedligeholdelse i de vandløb, som har offentlig interesse.

Nyborg Kommune har derfor udarbejdet en plan for nedklassificering af vandløb i kommunen, hvor der er opstillet nogle kriterier herfor.

De fastsatte kriterier for en nedklassificering er:

1. Rørlagte vandløb,
2. Vandløb anlagt til særligt formål,
3. Vandløb, der primært tjener til afledning af vand fra private arealer,
4. Vandløb, der primært tjener til afledning af spildevand fra få ejendomme,
5. Korte vandløb, der kun berører få lodsejere og fører vand fra få ha.
6. Små eller mindre vandløb uden miljømålsætning (i statens vandområdeplan),

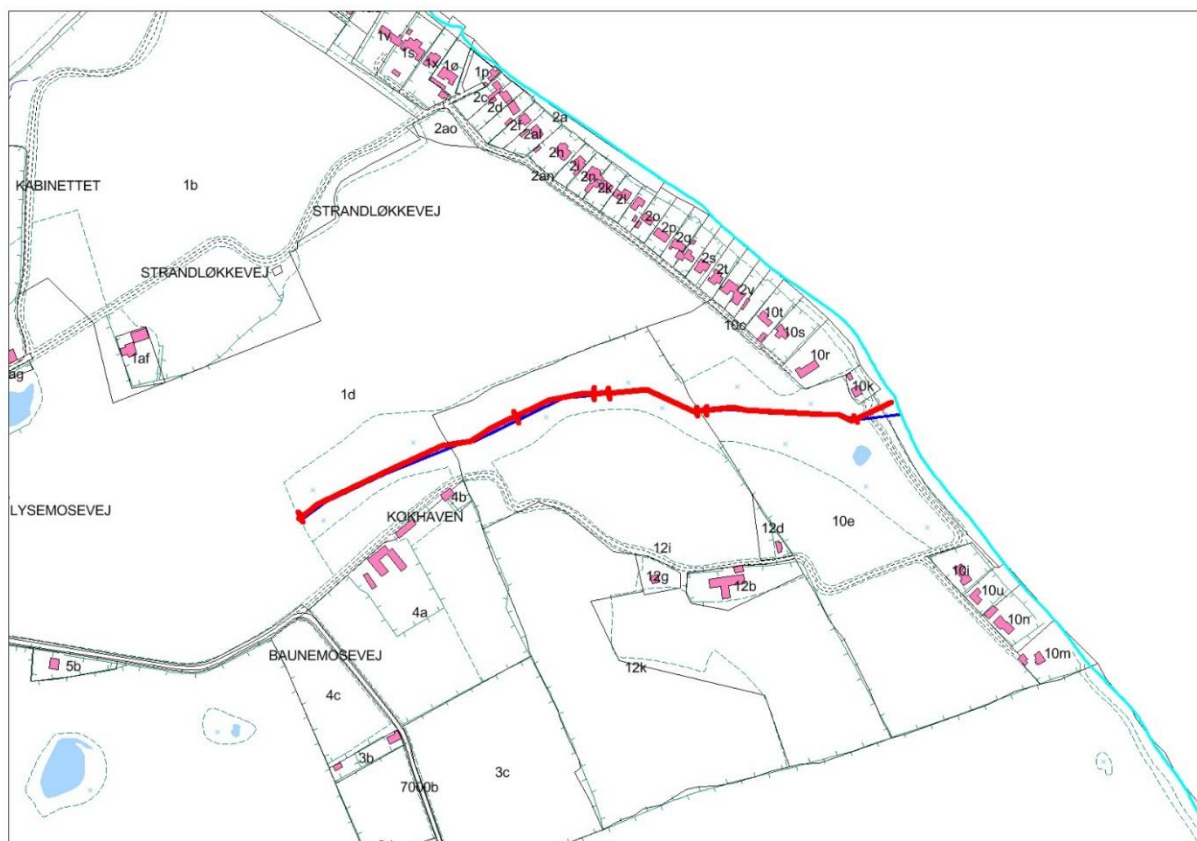
Uanset de opstillede kriterier vil det i praksis være nødvendigt at foretage en konkret faglig vurdering om vandløbets fremtidige klassificering for hvert enkelt vandløb. Ofte vil vandløb falde ind i flere af ovennævnte kategorier, som bestyrker beslutning om en nedklassificering.

Lysemoserenden er en del af denne plan. Nedenfor er der redegjort for, hvorfor

vandløbet nedklassificeres.

Lysemoserenden

Det er strækningen, der er vist på kortet nedenfor med en rød streg, som ønskes nedklassificeret. Det vil være Lysemoserenden fra st. 0 m til st. 601 m, der er angivet i gældende vandløbsregulativ.

Figur 1. Strækning, der nedklassificeres, markeret med rødt. Vedligehold på søterritoriet vil ikke blive forestået af Nyborg Kommune.

Nedklassificeringen begrundes med, at der er tale om et lille vandløb med relativt få lodsejere og uden offentlige interesser tilknyttet vandløbet.

Lysemoserenden er et åbent vandløb, på nær en mindre rørlagt strækning ved strandvolden mod Storebælt. Bundbredden på den åbne strækning varierer omkring 50-120 cm. Der er således tale om et mindre vandløb.

Vandløbet fremstår udrettet og reguleret med dårlige fysiske forhold som ensartede dybde-, strøm og bundforhold.

Vandløbet er ikke miljømålsat i statens vandområdeplan. Vandløbet er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 som beskyttet natur. Nyborg Kommune lægger til grund, at beskyttelsehensynet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 også varetages af private

lodsejere som ved terrestrisk natur. Det skyldes, at vandløbet fortsat skal vedligeholdes således, at vandføringsevnen ikke ændres, uanset om det er privat eller offentlig klassificeret.

Det er Nyborg Kommunes vurdering, at der ikke tilledes vej- eller offentlig spildevand, der i nævneværdig grad antages at påvirke vandløbsvedligeholdelsen negativt. Kommunen har udarbejdet en beregning af, hvor stor en andel offentlige veje med potentiel afledning til vandløbet udgør af det samlede opland.

Lysemoserenden, der ønskes nedklassificeret, har et anslået topografisk opland på ca. 126 ha, heraf udgør kun ca. 1,2 ha et befæstet vejareal svarende til ca. 1 % af det samlede vandløbsopland.

Landbrugsarealer udgør langt hovedparten af oplandet.

I oplandet til vandløbet er der ca. 30 enkelt ejendomme herunder landbrugsejendomme. Hovedparten af disse ejendomme leder deres spildevand til kommunalt renseanlæg og påvirker således ikke vandløbet. Der er 10-12 ejendomme, der har mekanisk og/eller biologisk rensning med nedsivning og tilledning til vandløb. Enkelte ejendomme udleder direkte til vandløbet.

Det må antages, at ovennævnte tilledning af vejvand svarende til ca. 1 % af vandløbsoplandet samt tilledning af spildevand fra ganske få ejendomme, ikke afstedkommer, at vedligeholdelsesbyrden af vandløbet forøges i et betydeligt omfang, hvorfor vandløbet primært tjener det formål at aflede vand fra landbrugsarealer.

Samlet set er der derfor ikke offentlige interesser tilknyttet strækningen, som kan begrunde, at vandløbet skal bibeholdes som offentligt.

Kommunen opfylder sin vedligeholdelsesforpligtelse indtil overdragelsesdatoen i henhold til gældende regulativer og vedligeholdelsesterminer.

Udløb på søterritoriet

Af Lysemoserendens regulativ (Gl. Nyborg Kommune, vandløb nr. 16, "Afløb ved Lysemose", af den 12/4-1999) fremgår det, at udløbet (beliggende på søterritoriet) indgår som en del af regulativet. Det betyder, at kommunen som myndighed på vandløbsloven gennem regulativets levetid har haft påtaget sig ansvaret for vedligeholdelsen af den rørlagte strækning, inkl. havudløbet.

Det gælder imidlertid, at mens vandløbsloven beskriver myndighedens og lodsejernes forpligtelser omkring indlands-vandløb, så gælder loven ikke for rørlagte vandløb på søterritoriet jf. lovens § 2. At udløbet på søterritoriet er nævnt i regulativet, uden at der særskilt er truffet afgørelse efter loven, bringer det ikke i sig selv ind under vandløbsloven. Principielt kan en vandløbsstrækning på søterritoriet være optaget som vandløb ved en konkret afgørelse iht. lovbekendtgørelse 15/01/2015 om inddragelse af dele af søterritoriet under de for ferske vand gældende regler.

Vandløbsmyndigheden er dog ikke bekendt med, at Lysemoserenden er optaget som vandløb på søterritoriet, og således fremgår udløbet i dag fejlagtigt i regulativet.

For rørlagte vandløb, dvs. havudløb, på søterritoriet, gælder derimod, at disse administreres af Kystdirektoratet. Dette betyder med andre ord, at kommunen ikke kan foretage en administrativ overdragelse af vedligeholdelsen af havudløbet, da dette ligger inden for kystdirektoratets administrationsområde.

Hertil skal det bemærkes, at søterritoriets kystlinjer opererer med labile grænse, hvilket betyder, at grænserne bestemmes af højeste daglige vandstandslinje.

Rent retligt kan kommunen således alene overdrage vedligeholdelsen af den del af vandløbet, der ligger uden for søterritoriet.

Kystdirektoratet oplyser, at direktoratet ikke foretager vedligehold af havudløb. Baggrunden herfor er Kystdirektoratets vurdering af, at rørlagte havudløb alene er anlagt af private interesser, hvorfor deres tilstedeværelse er uvedkommende for direktoratet. Dette gælder alle vandløb med mindre, der er afsagt kendelse om andet. Det er således kystdirektoratets principielle holdepunkt, at rørlagte havudløb tilhører lodsejerne, som er dem, der vurderes at have gavn af et rørlagt udløb.

Med nedlæggelse af regulativet for Lysemoserenden vil Nyborg Kommune i fremtiden derfor ikke være forpligtet eller berettiget til at foretage en vedligeholdelse af udløbet. Efter nedklassificeringen vil vedligehold på søterritoriet således hverken påhvile private lodsejere eller offentlige myndigheder, hvilket kan have betydning for afvandingsforholdene omkring udløbet og potentielt også opstrøms i vandløbet, hvis eksempelvis udløbet går i stykker eller stopper til.

Kystdirektoratet har overfor kommunen beskrevet, at det er muligt at søge om tilladelse til at fjerne det rørlagte udløb og lave et naturligt, åbent udløb. Kystdirektoratet har desuden beskrevet, at det i fremtiden fortsat vil være muligt at vedligeholde rørudløb på søterritoriet, men at kystdirektoratet ikke vil finansiere omkostningerne forbundet hermed.

Hvis der måtte være ønske at vedligeholde/forny havudløbet, skal der ansøges herom hos Kystdirektoratet ift. anlæg på søterritoriet.

Andet

Vandløbet overdrages til private **den 4. marts 2025** i regulativmæssig stand.

I forbindelse med at kommunen træffer nærværende afgørelse, er vandløbet vedligeholdt iht. regulativet og lever op til sin regulativmæssige stand.

Det fremgår af Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, at der skal foretages en vurdering af, om et påtænkt projekt kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt. Dette gælder

også for projekter, der finder sted uden for Natura 2000 områder, men som kan have betydning ind i Natura 2000 området.

Lysemoserenden er beliggende op til Natura 2000-område nr. 116, Centrale Storebælt of Vresen.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 100		
Naturtyper:	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	
Arter:	Marsvin (1351)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 73	
Fugle:	edderfugl (T)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 98		
Fugle:	edderfugl (T)	splitterne (Y)
	dværgterne (Y)	

Kilde: Natura 2000 plan for Storebælt (nr. 116) fra Miljø- og Fødevareministeriet, Naturstyrelsen af 2016.

Nyborg Kommune kan ikke finde holdepunkter, der sandsynliggør, at en nedklassificering af Lysemoserenden, der alene flytter en vedligeholdelsesbyrde fra det offentlige til private bredejere, vil påvirke naturtyper eller arter i habitatområdet i Storebælt. Kommunen er endvidere ikke bekendt med, at arter, der udgør udpegningsgrundlaget i habitatområdet, findes i eller i tilknytning til vandløbet. Naturtyperne er alene relateret områder i havet.

Eventuel tilstedeværelse af bilag-IV arter i vandløbet vurderes ikke at påvirkes, idet det vurderes, at en administrativ flytning af vedligeholdelsen ikke ændrer på vedligeholdelsen, som i udgangspunktet skal opretholdes uændret, da vandløbets vandføringsevne ikke må ændre sig.

Nyborg Kommune bemærker derfor, at en nedklassificering af Lysemoserenden ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for habitatområdet Storebælt eller bilag IV arter negativt.

Lovhjemmel

Klassificering af vandløb i henholdsvis offentlige eller private reguleres i vandløbsloven (lbk nr. 1217 af 25/11/2019) med tilknyttende bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb.

Efter vandløbslovens § 10 kan vandløbsmyndigheden bestemme, at et vandløb skal udgå af den hidtidige klasse.

Efter § 3 i bekendtgørelsen kan vandløbsmyndigheden bestemme, at offentlige vandløb eller vandløbsstrækninger skal nedklassificeres til private vandløb, når de vurderes primært at tjene private formål.

En afgørelse om nedklassificering skal ledsages af en dato, hvor vandløbet og dermed vedligeholdelsen overdrages til bredejereren, jf. § 3, stk. 4.

Efter bekendtgørelsens § 3, stk. 5 skal vandløbet være vedligeholdt i overensstemmelse med regulativet for vandløbet på datoen for nedklassifikationen.

Ved en nedklassificering overgår vedligeholdelsen fra det offentlige til private, idet vedligeholdelsen af private vandløb efter lovens § 35 påhviler bredejerne.

Efter lovens § 27 skal vandløb vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres.

Partshøring

Nedklassificeringen har været sendt i høring i perioden fra den 3. august 2023 til den 1. september 2023 og igen fra den 11. januar 2024 til den 10. februar 2024 (tillæg til partshøring) hos lodsejere og øvrige relevante parter. Nyborg Kommune har ikke modtaget høringsbemærkninger til nedklassificeringen af vandløbet, men alene ét spørgsmål til den fremtidige vedligeholdelsesforpligtelse.

Spørgsmål:

Lodsejer spørger, om vedkommende i fremtiden kun skal vedligeholde vandløbet på sin egen matrikel, og om dette inkluderer vedligeholdelse af klap ved udløbet til Storebælt.

Svar:

Som lodsejer er man forpligtet til at vedligeholde den strækning, der er beliggende inden for ens matrikelgrænse. Vedligeholdelsen inkluderer både åbne og lukkede vandløbsstrækninger, herunder rørunderføringer, samt eventuelle bygværker mv.

Klagevejledning

Nyborg Kommunes afgørelse om at nedklassificere Lysemoserenden kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter vandløbslovens § 80 af den, afgørelsen er rettet til samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, jf. lovens § 84.

Klagefristen udløber den 1. januar 2025 svarende til 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

En klage indsendes elektronisk via den såkaldte Klageportal. Et link hertil findes på Miljø- og Fødevareklagenævnet hjemmeside www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk, hvor man logger ind med fx NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan kontaktes på e-mail: nmkn@naevneneshus.dk.

Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Klagen sendes først videre, når gebyret er betalt, og når klageren endeligt har godkendt klagen.

Annoncering

Afgørelsen annonceres offentligt på Nyborg Kommunes hjemmeside.

Venlig Hilsen

Adam Fleckner Habary
Biolog

Afgørelsen er sendt til:

Lodsejere langs vandløbet – via digital post

Naturstyrelsen, Gjøddinggård, Førstballevej 2, 7183 Randbøl
nst@nst.dk

Østfyns Museer, Landskab & Arkæologi, Vikingevej 123, 5300 Kerteminde
landskab-arkaeologi@ostfynsmuseer.dk

Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen
fynskredsen@botaniskforening.dk

Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, Martin Søholm
mksoeholm@gmail.com

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
dnnnyborg-sager@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Nyborg
nyborg@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 138-140, 1620 København V
natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening for Fyn v/Henrik Kalckar Hansen
kalckar@webspeed.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Nyborg v/ Frode Thorhauge, Ahlefeldtsvej 11, 5300 Kerteminde
fredethorhauge@stofanet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, st., 7100 Vejle
post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Fyn
fyn@sportsfiskerforbundet.dk
lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Friluftsrådet-DK
fr@friluftstraadet.dk

Friluftsrådet Fyn Nord: v/ Per Arne Simonsen
fynnord@friluftstraadet.dk

Friluftsrådet Nyborg, v/ Flemming Kjærulf, Kystvej 26A, 5800 Nyborg
fkjerulf@mail.dk